

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések meg elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bősbény: Schalek H., Dukas M. Oppellik A., Daube G. L. Csáktornya: Herndl. Budaörs: Stern.

Nyiltár petítőra 10 kr.

A h y p n ó z i s.

Lapunk azon olvasóinak, kik a hypnózis lényegével nem nagyon ismerősek, némi szolgálatot vélnék tenni azért, hogy a hypnozismusról és elaltatásról egyet-mást közlünk nem abból a célból, hogy most már lapunk t. olvasói is borura derüre elaltassák egymást, vagy gyógyításhoz fogjanak, hanem azért, hogy megismerkedjenek a hypnotizálás lényegével. Szóval: közleményünk célja ismeretterjesztés. A tudomány jelenleg titkos lényezőkkel nem munkálkodik, nem homályosíthatja tehát az orvosi tudomány nimbuszát sem, hogy látszólag titkos és varázserővel bíró eljárások a laikusok előtt és által is megvitattassanak, sőt azt tartom, hogy bizonyos szakmák realis érdeke akkor van biztosítva, ha azokba a laikus is beletekinthet.

Orvosi szempontból foglalkozván a kérdéssel, nem lehetne célozom jóslatát és távollátást fejtegetni hanem szorítkozom azon eljárásra, melynél a jóttevő szakértő olyan panaszok esetén, melyek nem szervi elváltozásokon, hanem inkább funkcionális zavarokon alapszanak, a hol a gyógyítók avagy ásványi anyagok megelőző használata azokat meg nem szüntette, — enyhítést és talán gyógyulást szerezni szándékozik.

A hypnózis technikája ép oly nehéz eljárás, mint bármely orvosi műtét, sok ta-

paszlatot és nagy megfigyelést igényel. Biztonság a magatartásban, szükséges ahhoz hogy valaki egy másik egyén lelki lényével rendelkezék és szenvedéseinek subjective megkönnyebbitést szerezzen.

A ki az eljárás hatásában kételkedik, a kísérletől nem sokat vár és ezt valamely komikus arcjátékkal, vagy hanglejtéssel el is árulja, annak nincsen oka csodálkozni, hogy kísérletei eredménytelenek; viszont azon egyén nem alkalmas médiumnak, ki vagy meg nem győződhet a hypnózis realis értékéről, vagy ennek rossz következményeitől tart, mert ezen egyén, félelme és kínos érzelmei elszalathatlan akadályt képeznek. A hypnotizálás módjai különbözők ugyan, de valamennyi eljárás közös lényege abban áll, hogy elalvásra elmékeztető érzéseket hoz létre. Leggyakoribb módszer a következő:

A médiumot egy kényelmes karszékbe ültetjük és megkérjük, hogy ránk figyeljen és ezután ne beszéljen, mert az elalvásban ez gátolná. Csöndes fekvésű és besötétített szoba legalább is az első kísérletknél szükséges. Az altató a médiummal szemben foglal helyet és fölszóllítja az utóbbit, hogy a kísérletező két kezujára merőben szegezze tekintetét. Rövid időn belül különös érzések jönnek létre a fikszerőzött egyénben, melyeket az altató esetleg azon célra használ-

hat fel, hogy azokat rábeszélésével, ugynevezett szuggerálásával fokozza, például eként: „Látom, magánál hamar megy, már lecsöndesedik, arca nyugodt kifejezést nyer, szemhéja nehéz, szeme pislog, már nem lát tisztán, már nem soká eljog aludni. Fogékony emberek két perc alatt elalszanak. Tehát a szuggerálás terén mozog a kísérletező; természetesen, hogy a hypnotikus elaltatás stadiumában csak azon érzéseket tanácsos szuggerálni, melyek önkényt is (bár lassabban) létrejöhetnek.

A hypnózis tulajdonképpen gyógyhatása a szuggeráción alapszik; az pedig lényegileg abban áll, hogy a médium körtüneteit erélyesen és határozottan tagadásba vesszük, vagy biztosítjuk róla, hogy bizonyos mozgást vagy mozdulatot, mely előbb lehetetlen volt, eszközölhet, vagy az előtt lehetségeseket meggátoljuk, vagy végre ráparancsolunk, hogy általunk megállapított időben és módzatok között cselekvőleg viselkedjék. Hatásosabb az eredmény, ha a hypnotizált beteg javulását valamely orvosi cselekvéshez fűzzük, pl. ezen a helyen nincsen már fájdalma, meg nem nyomom, de a fájdalom elmúlt. Czirógatás és nyomás a fájdalmas helyeken erős támpontja a lebeszélésnek. Még mélyebben ható lelki befolyást gyakorolhatunk az által, hogy a médiumot állapota, vagy annak egyes tünetényei felől némileg fölvilágosítjuk, bajának javu-

A „Muraköz” tárczája.

Bem apó jutalma.

Alig hiszem, hogy lenne véresebb folt az országban a fehéregyházi síknál.

Az a gróf Haller-léle kastély körül elterülő virágos völgy igazi szentelt föld, melynek minden göröngyéhez fájó emlékek tapadnak. Ott porladoznak a szabadságharcz lánglelkű költőjének hamvai is.

A segesvári kopár oromról a mély völgybe alá meredő gránitszikla, mely Szeperiatin orosz tábornok nevével csak a zsarnokság uralmát hirdeti, eggyel több ok nekünk ahhoz, hogy imádatlan boruljunk le azon a földön s egy könnyet ejtsünk a jeltelen sírokban nyugvó hős honvédek felett.

Hát bizony, furcsa idők voltak azok, csaknem mesések.

Tegnap még békeesen szántogatott a székely az ugarban s ma már muszka hadsereg és Bem apó tábora fekküde meg a Küküllő mindkét partját.

A föltámadott vihar gyorsan járt s egy-egy fényes villáma becsikázta a felországot.

A fehéregyházi csataterőről szétörpítette a gyászt, a bánatot:

Oda van az erdélyi hadsereg!

Menekült, ki a merre látott. A magyar tábor roncsa'éka Szabennek vette útját s az éjsötétjében találgatták, hogy ki maradt el, kinek viradt a tegnapi utójára?

Maga a vezér, az öreg Bem is tűnődött.

Tegnap, a csata előtt küldött el két huszárt fontos okmányokkal a tartalék sereghez s azóta

a két fiúnak se hire, se hamva. Mintha elnyelte volna a föld. Nem tudott a két gyerekről senki.

És míg a tábor a néma csendben egyre tovább haladt, a fehéregyházi vármező keleti szélén két huszár vágató alakja tűnt elő. Panyókára vetett mentőöket lobogtatta a hűvös éji szél.

— Későn jövünk, pajtás! — szólalt meg az egyik s megcsendesítette a rohanó állatot.

— Mintha táborfüzet látnék! — válaszolt a másik.

— Puszkapor, füstszag terjeng a levegőben. Aztán mitéle mozgás az, a mit ide hajt a szél?

A két gyerek hallgatni kezdett s néma csend állott be. Egyszer aztán a fiatalabbik megragadta görcsösen társának a karját.

— Hallod azt a zümmögő éneket?

— Hallom.

— A k o z á k o d a n á j a. Bánatos szomorú nóta, hanem azért most diadalének. Elvessett a magyar sereg, pajtás!

Többet aztán nem beszéltek semmit, haladtak tovább, mentek a biztos halálba, a győzelem mámorában dühöngő ellenség közé. Egyszer azonban a poroszalkáló ló nagyot horkolt s félre ugrott az úthól.

Ott hevert egy holttest. A oszilgok fényénél látni lehetett, hogy az elesett honvéd dermedt karja akkor is görcsösen szorította a kettőtört kardot.

— István! — szól most az egyik huszár társához s a véres tetem mellett megállította lovát

— Nos, mi az?

— Neked apád, anyád, szerető testvéred, epedő mátkád van, míg nekem nincsen senkim.

— Aztán?

— Hát aztán tudod, elvinném én az izenetet, az írást magam is „apónak.” Te meg fordulj vissza, erédj, a hol várnak, könnyeznek utánad...

A köze ezek a szavak intezve voltak, szétmorzsolit egy könnyet szeméiben s felelet helyett neki vágott a rémeletes csataternek, mikor társa utolértte, levont ujjáról egy gyűrűt s átadta neki.

— Ha meghaltam, add vissza ezt annak a leánynak!

Az őrtüzek vonalán már jóval belől jártak s ugy látszott, hogy szerencsésen fognak keresztül jutni a tobzódo táboron, mikor egyszerre óriási lármá kerekedik a hátuk mögött s éktelen ordítás veri fel a csendet.

A két huszár sarkantyuba kapja a lovakat s neki vág a fekete éjszakának.

— Itt a halál, pajtás! — szól az egyik, mikor fejük fölött elsüvitnek az orosz fegyverek első golyói.

— Csak előre! Hátha?! — s örült gyorsasággal iramodnak tovább.

Az ellenség egyre hátrább marad s abban a pillanatban, mikor már kezdenek szabadabban lélekezni, előtűnik terem egy csapat mámoros koszak.

A két huszár kardja megvillan az előbukkanó hold sápadt fényében és aztán arat a halál...

A rémes csatagőzöklő csak néha hallatszik ki egy-egy elhaló sóhaj, fájdalmas nyögés.

Azután csend lesz, fájó, néma nyugalom.

De virradó hajnalok, pirkadó napfeljöttök Bem apó előtt állott a két gyerek, közcsozan sárosan. A lovakról csurgott a verejték.

— Jelentem alászan, tábornok ur, megjöttöm.

Az öreg lengyel oda ölelte a két fiut kebléhez Nagyzeben piacán s azt mondotta nekik tört magyarsággal:

— Derek gyerekek vagytok fiaim!

Ez volt az egész jutalom, mit egy magyar tábornok katonáinak adhatott.

Hanem ez fölött a világ minden kincsével érdemjelével!

Különfélék.

ását, esetleges megsztínését érvekkel bizonyítjuk, mert a legtöbb esetben nem állunk szemben korlátolt önmozdonyval, hanem eles ítélőképességgel bíró lényvel van dolgunk, melyre a hypnózis időtartama alatt nagyobb befolyást gyakorolhatunk, mint ébren létében.

A hypnózis tartama annak gyakorlati szükségességétől függ. Adott viszonyok között hosszabb hypnózis az eredményt biztosabbá teszi, mint rövid alvás, sőt utóbbi aztán sokszor fejfájással és levertséggel ébred föl a medium, mintha nem eleget aludt volna. A felébresztésre elég: Ez uttal elég volt. Ébredjen föl.

Szük keretben e halvány vonással törekedtem a hypnózis hézagos képét vázolni. En bízom gyógyító erejében is, bízom benne, hogy a Pravaz-fecskendő és Bistouri mellett foglal a jövőben méltó helyet.

Dr. Gnom.

Alsó-Lendva a gyógyszerum ügyében.

Tekintetes szerkesztő ur!

Az alsó-lendvai járás főszolgabírája a városában lévő községi és körjegyzőkhez f. vi október hó 19-én a következő köriratot intézte.

A folyó évben Budapesten megtartott VIII-ik nemzetközi közegészségi kongressuson folyó évi szeptember hó 4-én Raux F. párisi tanár a dyphteritinek antitoxikus vérsavával való gyógyításáról előadást tartott:

Ezen előadás az orvosi heti szemlében egész terjedelmében felvételvé, az abban közölt statisztikai adatok alapos reményt nyujtanak arra nézve, miszerint végre, valahára az emberi tudásnak sikerült egy olyan szert feltalálni, a melylyel az emberiség legveszedelmesebb betegségét leküzdheti lehet.

Ezen szer általános alkalmazhatóságának legnagyobb akadálya azon körülményben rejlik, miszerint az ma még nagyon drága.

Kérdem, hogy ott, hol sok ember, a nemzet jövőjének megmentéséről van szó, van-e drága szer?!

Nincs hazafi, a ki ezen kérdésre nemel válaszolni képes volna!

Teljes bizalommal fordulok tehát a községi és körjegyző urak útján járásom hazafias lakosságához, a kik mindig megtalálták a helyes utat akkor, a midőn hazafiságról, emberszeretetről volt a szó! S nem kételkedem hogy a jegyző urak ügybuzgóságuknak legjobb részét fogják a nemes cél elérésére mozgósítani, hogy a fel-fedezés jótéteményeiben pusztuló gyermek nemzedékünk járásunkban is részesüljön

Ki ki siessen filléreit a haza oltárán elhelyezni!

Tisztelettel kérem a tekintetes szerkesztő urat, miszerint ezt becses lapjában közzétegni, s e célra járásunk részére adományokat gyűjteni sziveskedjék. (A legnagyobb örömmel! Szerk.)

A begyűlendő adományok az alsó lendvai járás főszolgabírájához küldendők.

Alsó-Lendván, 1894. október hó 24

Tisztelettel!

Baranyay Kálmán,
alsó-lendvai városi jegyző.

Kinevezés. Az igazságügyi miniszter ur Szakonyi Jenő muraszombati kir. járásbíró-sághoz segéd telegkönyvvezetővé kinevezte.

Protestáns isteni tisztelet. Csáktornyan az állami tanító képezde nagytermében november 4-én d. e. 10 óraker urvacsora osztással — egybekötött reform isteni tisztelet tartatik.

— **Társaskör Csáktornyan.** 1893. októberben az akkor főnállt „Polgári Egylet” közgyűlésileg elnapolta magát — jobb időkre. Az egyesület azóta szunnyadt, megvált tőkétét takarékpénztárban kamatoztatta, könyvtárát elajándékozta; butorzatát eladta. Többször történt már kísérlet arra nézve, hogy a kaszinót felébresztessék; de akkor a tőrekvét nem koronázta Most, ugy látszik, mégis csak életre hozták a társas kört! A város fiatal embereinek egynehánya, élükön Zakál Lajos joghallgatóval s Fárnek László dr. kir. közjegyző-helyettesével, meg kezdte a gyűjtést s ennek eredménye volt a f. hó 22-én megtartott, elég népes értekezlet. Itt kitűnt, hogy a társaskörnek máris 54 tagja van, kiknek száma bizonyára szaporodni fog, a mint a társaskör tényleg élni kezd majd. Meg is alakult nyomban. Elnöknek Ziegler Kálmánt, alelnöknek Zakál Henriket választották meg. Pénztárnoka Pollyák Mátyás, háznagya Probst Ferencz, jegyzője Zrinyi Károly, ügyésze Wollák Rezső lett Választmányi tagok: Hirschmann Adolf, Kolfarits Mihály, Nuzsi Mátyás, Pálya Mihály, Simon Lajos, Tóth István. — Alapszabályukat, melyet a belügyminiszterhez fölterjesztettek, en bloc elfogadták, az esetleges stiláris változtatások eszközzésével a választmányt bízták mag. A társaskör helyisége a „Hattyu” szálló első emeleti nagy termében s a mellette lévő szobában lesz. Szini előadás vagy táncmulatság esetében a kaszinó tagjait ideiglenesen más szobákkal kárpótolják a nagyvendéglő épületében; vásár napján azonban — igen helyesen — hálóvendégek elhelyezése céljából a kaszinó nem engedi át termeit. — Arról is van szó, — legalább per tangentem érintették, — hogy egyesíteni kellene az új kaszinót a városban már évek óta főnálló s virágzó kereskedelmi kaszinóval. Az eszme minden- esetre eléggé fontos, hogy helyes kdmoly- sággal foglalkozzanak vele. Csáktornya nem oly nagy város s talán nem is kívánatos, hogy kebelében két ilyféle egyesület főn- álljon. A kereskedelmi kaszinó megmutatta ugyan, hogy a maga szűkebb körében speciálisabb hivatalának megfelelőleg is főn tudja magát tartani. sőt virágzik is; ez a társaskör is boldogulni fog; de mennyire inkább érvényesülne az ily társasköröknek jótékony hatása, ha nem szétforgácsoltan külön-külön, de megszártott létszámmal, felölve a város legkülönbözőbb intelligens elemeit, egyesületen törtétnének a cél felé, mely a kaszinók sajátlagos miss óját képezi. A mennyire tehát örvendünk, hogy a társaskör megalakult, a annyira kívánni való- lónak tartjuk, hogy a két kaszinó egyesítése ténynyé váljék! — Mint halljuk, már november 1-én nviták meg a termeket a kaszinó tagj aínak. A társaskör a régítűl 180 frtot örökölt, melyet eddig Szágyi Gyula urod. titkár kamatoztattott; ez az összeg lényegesen szaporodni fog, ha a hát- ralékos tagsági díjakat is behajtják, mit kü- lönbben a fölölzatást kimondó gyűlés jegyző könyve tényleg el is rendel.

A kereskedelmi ifjak önképzőköre jövő hó 4-én estélyt rendez, a mi által ismét bebizonyítani igyekszik azt, hogy helyesen

fogja fel feladatát és csakugyan az önké- zést tüzte ki egyesületekor céljául. Az es- tély programja változatos és érdekes, s a mi a fő: legnagyobb részt maguk az egyleti tagok szerepelnek benne. A szereplők közt van Herlinger Olga k. a. is, a ki elismerést érdemel azért, hogy zongorajátékával és énekével emeli a kereskedelmi ifjaknak szel- lemi élvezetekre és önképzésükre irányuló törekvését. A csáktornyai keresk. ifjak ön- képző egylete 1894. november 4-ki (vasár- nap) estélyének Műsora: I. Bölcső dal Mo- zarttól zongora kísérettel énekl Herlinger Olga kisasszony. II. Felolvasás. A magyar keresk. ifjakról tartja Hirschmann Henrik ur, III. La Sonnambula J. Leybachtól zongo- rán előadja Herlinger Olga k. a. IV. Ivás közben Petőfy Sándortól szavalja Kopjár Sándor ur. V. A föld és népei cultur histo- rico geographiko, humoristico előadás, mo- nolog (magán beszéd) Gabányitól előadja Dörner József ur. VI. Népdalok zongoraki- sérettel énekl Herlinger Olga k. a. Kezdeté nyolcz óraker.

Veszedelmes lakótárs. E hó 24-én este egy muraközi tanító egyik csáktornyai ki- sebb vendéglőben hált meg. Éjjel egy uria- san öltözött vendég 'érkezik, a kit a ven- déglős ugyanabba a szobába szállásolt, a hol az em'tett tanító aludt. Reggel felébred a tanító, fel akar öltözöködni, azonban nem találja ruháját, de a lakótársát sem, a ki már este jelentette' hogy korán reggel el fog utazni, Abban a hiszemben, hogy a cseléd kivitte ruháját tisztogatni, várt, de mivel sokáig nem jött a cseléd, lármázni kezdett ruhája után. Most tűnt ki, hogy lakótársa elvitte nadrágját, kabátját, mellé- nyét, cipőit és ingét. A bajon egyelőre a vendéglős segített, a ki vendégét ellátta a legszükségesebb, nem épen réa szabott ru- hával. Hogy a pénze megmaradt, annak köszönheti, hogy tárczáját vánkosa alá tette.

— **A Dunántuli Közsm. Egyesület** ülése. A Dunántuli Közsművelődési Egyesület választmányának Szell Kálmán elnökle alatt ülése volt, a melyen Fenyvesy Ferenczet vá- lasztották meg a megüresedett alelnöki széke. Porzolt Kálmán bemutatla jelentését az egyesü- let kisedőóvóiról, ismertette a vándorkönyvtára- kat, a milyeneknek szervezését az egyesületnek is indítványozta. Rikosi Jenő az indítvány érde- kében szözlött. Ót és az indítványozót bízták meg azután a könyvtárak programjának megfogalmaz- sával. Szóba került az ülésen a kivándorlás kérdése. A megék alispánjainak hivatalos kimu- tatása szerint a kivándorlás — a vagyonosabb osztály köréből is — óriás mértékben terjed. Az e'nök azt az érdekes körülményt is megemlítette, hogy míg a fellöldre Amerikából évenként pár millió forintot küldöttek haza, addig a Dunántulról ki- vándorlottak nem igen jönnek vissza s pénzt sem küldenek. Az ülésen végül elhatározták, hogy az egyesület közgyűlése december közepén lesz Bu- dapesten majd Dr. Wallacis Gyula képviselőnek és Porzolt Kálmán titkárnak buzgóságukért és fáradozásaikért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a választmány.

— **A szépitő-egyesület** f. hó 21-én d. u. 3 óraker az elemi népiškola I. osztályában közgyűlést tartott, melynek tárgyát a léte- sitendő sétatér e helyezése képezte. Jelen volt 80 tag Elnök röviden ismerteti azon két telket, melyet a választmány ez idő- szerint legalkalmasabbnak tart a sétatér elhe- lyezésére. Egyik a Wagner-féle telk a Mező utcában, a másik a perlaki utcában a Hirschmann féle telk, hozzávéve a Kaczun- és Petrics féle földeket. Felemliti még a

város által iskolaépítésre megvett két telket is, mely szintén alkalmas volna e célra. Ez után hosszabb eszmecsere indult meg, melynek Alszegey Alajos alelnök felszólalása vetett véget. Felszólalásában felhívja a közgyűlés figyelmét arra, hogy ha szemügyrel kísérjük a városok fejlődését, azok mindig valamely élénkebb forgalmu ut-, vasut vagy folyók felé veszik irányukat. Ezen szempontból ő azt óhajtáná, hogy a sétatér is a városnak valamely élénkebb forgalmu pontján helyzetetnek el. Azért kéri a közgyűlést, ha ezen említett tekeket nem tartaná alkalmasnak a sétatér elhelyezésére, inkább — hagyja ez ügyet egy időre függőben. Hasonló értelemben szólalt fel Prusatz Alajos városbíró is, kérésében a közgyűlést, hogy a sétatér elhelyezésének kérdését egy időre halaszssa el, miután a városnál több olyan ügy nyer rövid idő múlva elintézését, melyek a város fejlődésére nagy fontossággal bírnak. Ilyenek a többek közt a kaszárnyaépítés és a vasutállomás kibővítése, melyeknek kedvező elintézése folytán is már egészen más képet fog nyerni a város. Ezen építkezések befejezése után nagyon valószínű, hogy több magánéptétel is készül, melyeknek telkei, hogy merre lesznek kijelölve, azt még nem tudni. Ezek szerint tehát most még nem tudhatni, hogy a város fejlődése merre veszi irányát s könnyen megtörténhetnének, hogy a sétatér a városnak éppen azon pontjára helyzetetnek, hol az céljának legkevésbé felel meg. Ezen két felszólalás alapján egyhangulag elhatároztatik, hogy a sétatér elhelyezésének ügye egyelőre függőben tartatik, vagyis elhalasztatik.

Mura-Vidon az oly sokáig vajudó kántortartói ügy végre megoldást nyert, a mennyiben Horváth Mihály, a volt kántortartó, önkénytes lemondása folytán. Herboldy Lajos királyi lakó isk. tanító választott meg egyhangulag.

— **Szesszöldék** ügyében a kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, a mely szerint azok a szesszöldékészülékek, a melyek más alkatrészekkel nem bírnak mint egy, a tűz és az abból eredő gázok által közvetlenül érintett üsttel, keverőkészülékkel, üstsisakkal, hűtőpalackokkal, kigyóalaku vagy egyes hűtőcsövekkel és az üstsisakot a hűtőkészülékkel egybekötő csővel, a k'a üst fogalma alá sorolandók, az ily szesszöldékben való pálinkatözésre szolgáló telepek a szeszgyári telepekkel egy sorba nem állíthatók és a szesszöldékre nézve az 1884 ik évi XVII. t. cz 32 §-a alkalmazást annál kevésbé találhat, mivel a szesszöldéknek ily főzőkészülékeken való gyakorlása a szomszéd birtokosokat lakókat, avagy egyáltalában a közönséget nem háborgatják, nem károsítják avagy veszélyeztetik.

— **Magyar sítábotok** Amerikában. A newyorki konzul jelentése szerint nagyon keresik ott a sítábotnak való magyarországi fát, úgy hogy egy megbízható ügynök, (czime; Ottó Kafi, New-York 69 Pone Street) tavaly vagy 30 ezer forint értékű ily botnak való anyagot vitt be Magyarországról. Legkelendőbb a finom cseresnye, mely, a kóris, vadgesztenye, a melyek ez réert Magyarországon 400 - 600 frtot kapni míg az akácfa pálcáért ezenkint 30 - 100 frtot fizetnek. A fákat 1 - 4 éves korukban vágják, s úgy a mint vannak, viszik ki, legfeljebb egyik végükön meghajlítva. Még a botnak való szép venyige is vevőre talál. A hol hát ilyen fa van, írni kell a nevezett ügynöknek, csakhogy németül.

— **Szédítőkék** közt nálunk csak ritkán találunk más kulturális növényeket s akkor is csak a szőlő első vagy utolsó éveiben,

a szerint, hogy a szőlő még vagy már nem nyuít elég jövedelmet, de ezt is csak kisbirtokosoknál. Igaz, hogy ennek oka nem kizárólagosan a föld okszerű kimelésében, hanem a tőkék egymáshoz való közelségében rejlik, mely más növény prosperálását teljesen kizárja. Külföldön, hol a sor és tőketávolság gyakran másfél, két méter és több, a közbeeső helynek kihasználása nem éppen ritka dolog. Általában ezen eljárást roszalni nem lehet, mert köztudomásu, hogy a szőlő táplálékát mélyen a föld szinje alatt s így a felső talajréteget csak igen csekély mértékben veszi igénybe. Ily kulusznövény első sorban a magluczerna, mely ily formán természetve igen szép, teli magvakat szolgáltat és teljesen arankamentes. Répa, burgonya és kel a bearnyékolás hátránya miatt csak igen nagy tőketávolságnál ültethető. Stájerországban igen gyakori a pohánka, melynek hátrányos oldala, hogy sürű növekedése folytán a földet tökéletesen betakarja s ennél fogva annak felmelegedését akadályozza, táplálék iránti igényei csekélyek.

— **Ughváry Gászló** czeglédi jóhírű gyűmölcsfaiskolájának mai számunkban megjelent hirdetését t. olvasóink szives figyelmébe ajánljuk.

C S A R N O K.

D a l o k.

I.

Muraközi barna, piros leányok!
Mar én többé ti hozzátok nem járok...
Elhervadt a kezetekben a virág!
Hervadt szíromt ször reátok a világ.

D. Áva folyó zavaros, ha megárad,
Mégis, mégis fáj a szívem utánnad,
A sok között nyílló virág vagy te még!
Szeretlek is, miként senkit — feleség!

II.

Fecske madár csicsereg a háztetőn...
Van nekem egy szőke kis lány szeretőm!
Fecske madár ezt csicsergi odatenn:
„Szőke leányt, ne szeress te sohasem.”

Fecske madár nem hiszek én tenéked;
A magyarhoz nem őszinte be-zéded!
Német trakkot hordasz te is magadon,
Nem segítesz sohasem a magyaron.

B a l u t á n.

Lezajlott a kis lánynak
A legelső bálja —
S nem jött álom szemére
Két éjjel utánna...

Piros arca halványul...
Kérdi édes anyja:
„Mi bajod van leányom?”
— Nagy a szívem baja.

Nem éreztem még eddig,
Hogy mi a szerelem?
S most egyszerre a bálon —
Félebredt szívemben...

Éjfél előtt egy jószág
Rabolta el szívem...
Éjfél után — huszártiszt
Lett imádóm, hivem.

Nincs nyugalmam — ezóta:
Tetszik mind a kettő: —
Édes anyám mondja meg,
Melyik jobb szeretőd?

Farkass Károly.

A z a p r ó k.

(Vigjátékoska.)

Személyek: Dezső (11 éves).
Aladár (10 éves).

Dezső. Az igaz, hogy ügyetlen fickó vagy ki látta a cigarettát asztalon gyurni. Nem gyurni kell azt pajtas, hanem sodorni. Ugy! A jobb kezded mutatodja viszi a szerepet. Látod? már kész Nesze!

Aladár: köszönöm. Ragyujthatok?
Dezső. Na, na. Hát persze. (Enyelegve).
A házi urat látod bennem és én megadom az engedelmet. A. Milyen jó neked. Már gymnásista vagy.

Felsőhajtv. Ej ha én is az lennék már...
D. (Miközben füstfelhőt ereszt a légbe, mosolylyal.) Ugyan mi lenne akkor?...
A. (felortyanva) Mi? Sok! Először is az atyuskám nem az én ujságomat jártna.

D. Az én ujságomat? Ha, ha! Nem rossz. És miért?
A. (fontoskodva.) Olyan gyerekes izetlenségek vannak benne. Majd a mérág esz meg. Mihaszna históriák. A kutyáca, mamáca, tapikolás. Iuci-finci-minci. Nincs benne, képzeld nincs benne regény. Oh, én iradom a regényeket.

D. Te, tacsó! Minő kár, hogy nem velem jársz. Nálunk már önképzőkör is van.
Aladár: Ön-kép-ző kör?
D.— Igen, önképzőkör. Vasárnap délelőtt. Felolvasások, szavallatok és kritikák. Sőt a Kohn gyerek azon tőri az eszt, hogy lapot adjunk ki, lapot öcskő, lapot, czime lesz az „I b o l y a”, ha azt meglátod, kifakad az opéd. Talán illusztrálva is lesz.

A. Ne mond?...
D. Majd meglátod. Kézről-kézre fog menni, őszintén szólva ideje is volt, mert a Magyar Ifjúság Lapját én is unom, egy kis versemet küldtem föl...
A. Ah, verset? D. Azt (szomoruan), de retentenesen lerántottak.

A. (Bosszankodva.) Szégyenletes, küld vissza azt a lapot.
D. Azt nem fogom tenni. Mert a lap engem egyben tökéletesen kielégít.
A. (kiváncsian) miben?
D. Tudod-e hogy czime? A. Hogyan? D. „Nagyreményű” Köteles Dezső, gymnásiumi hallgatónak.

A. Dicső.
D. Tudod mit, mondok neked egy mulatságos esetet. Nevetni fogsz rajta. Hallgasd. A minap a latin órán deklináltunk.

A. (szomoruan). Engem is szokott néha a mama.
D. Bifiké! Ez nem afféle deklináció. Ez tán még unalmasabb. Én éppen az „Ibolya”-ban megjelenendő beszéltem női alakján törtem a fejem, mert öcskő, nem olyan könnyű ám novellát írni, mikor a tanár fölészólit.

A. Megjéjtedő?
D. Csigavért pajtas! Nem tudtam és ennyi az egész. A tanár kiállított a pulpitus melé, kicsit restelem, de azt tudom, hogy egy író az efféle prózai dolog nem alterálhat.

A. Minő szépen is tudsz te beszélni.
D. De most jön a java. A pulpitus nagyon alacsony. A tanár notisza nyitva volt. A többit képzeltetted.

A. Kukucskáltál a jegyekbe. Hiszen ezt szoktuk mi az — elemiben is.
D. A jegyeket nem bírtam kiolvasni, de kicsibé mult, hogy a mit láttam, kacajra nem fakasztott.

A. Mi volt az? D. Az asztalon egy föibontatlan ujság feküdt. Ha jól emlékszem. valami közoktatási ujság.
A. Gyermeukujság az?
D. Dehogy! A tanárok ujságja. Képzeld, ezt olvastam a czimlapjáról: T. C. B á g y o n i S á n d o r tanár urnak. Halod! „Tisztelt czimű” A tanár tisztelt czimű, én meg nagyreményű. M, ez nagyszerű!

A. Haha! Ez oszt a jó pipa. Ha, ha, ha, (Tapsol.)
A függöny sebesen le.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Laptalajdonos és kiadó;

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)
könyvkereskedése.

8 urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tičuće se sadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Josefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Kajšara Fisehel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

Gospodarstvo.

Kada konje kupuješ pazi!

1. Ako sam konja presuditi neznas, da li je i za kakov pocel, jeli je zdrav ili nije, nekupuj ga sam, nego vzemi sobom razumnoga prijatelju ili poštenoga živinara (kuršmidta). Nejdj pak nigdar na senjem prez dobroga prijatelja kakti svedoka.

2. Ako vzemeš sobom na senjem zvučenoga koga ili kuršmita, plati mu trud dobro, obilno, ar vu takvoj tergovini ima vnogo skušavanja a povrh toga on je odgovoren, da dobro kupiš. Platiš li slabo ili nikak, gledal bude da predobi za se trgovca konjah. Takovi ljudi vrlo rado mite.

3. Nemisli niti na mešetare. Mešetari su pajdaši konjskoga trgovca; oni ih zato plaćaju, ar ih trebaju.

4. Ne mēnjaj s tergovcem konja, da ga se oslobodiš. Tergovci navēk rado konje mēnjaju, ar pri tom najviše dobivaju. Kupec je navēk vkanjen.

5. Kupuješ li konje, budi navēk miren i hladen, da tergovce neopazi, da ti se konj osobito dopada ar ga buš drugač vrlo drago (skupo) platiš. Vrlo zlo i krivo delaju oni, koji tergovčevoga konja javno i glasno kude. Stim gubi tergovce i konj veru pri kupcu. Tergovce bude na tebe srdit, a more te i

javno na piacu psuvati i grđiti, kaj ti nebi bilo drago.

Nigdar nije dobro osobito ljepo i skupo konjce od nepoznanoga, siromašnoga, cundravoga, nepoznatoga tergovca kupiti. Takovomu tergovcu neveruj, ar najviše krat takovi konji imaju nekakvu falingu, koja se na prvi mah nevidi.

7. Neveruj tergovcu, koji sam od malih falngah svojega konja govori. On to čini, da na konju vekših falngah neopaziš.

8. Kada konja pregledavaš, gledi (motri) ga c'loga kakov je. Prvi pogled odlučuje. Nebavi se predugo podpunim pregledanjem po jedinih kotrigih tela.

Vsaki mora znati, za koji posel kupuje konja, ter ga po tom mora suditi, jeli valja ili nevalja.

Regule za njegu domaćih živinah

Budi prijatelj živini, a ne mučitelj — Štalu drži čistu i vu redu. Vsako doba godine (ljeta) brini se, da vu štali bude navēk dober zrak (luft) i čisti zrak, pak svetlo. Dakak da štala mora biti za dosta prestrana. Kad hraniš marbu, drži se točno odredjenoga navadnoga vremena i mere. Brini se, da hrana bude zdrava a voda za napoj čista. Vsaki dan čisti jasje, korita, škafe, védra, iz kojih već marha jedu a isto tak i one posude, iz kojih pju, ar

budeš tak odiral vnoge betege. Kad dojis mljeko, potrebno je, da ti je posuda čista, ruke dobro oprane, a vsaki put moraš oprati cecke (vimenaa). Marha naj budu kaj čisteša, ar to unapredjuje (poboljšava) živinu i daje joj vekšu vrēdnost. A kad čistiš živinu, pazi, nije li gdē ranjena, betežna. Brini se, da ti životinja (marše) dovoljno miruje i odmara (počiva) se, ter da odpočiva i apava na dobroj stelji (nastelju). — Večkrat moraš pregledavati orudje, jeli je vu redu, ter da morti pri poslu nemuči životinju. Konja ne muči prekomernim terhom niti čim drugim. Vu zimi, prvlje nego budeš zavuzdaj (zažvalil) konja, stopi živale toplom vodom ili ribanjem. Bića kaj menje hasnuj, pak ti bude marše poslušneše. Ako ti zbeteža marše — a to se opazi, kad se hrani — vu zgodno vrēme i na pravm mestu išči pomoći. Sa vsakom živinom barataj strpljivo, a tak isto i kad se podkava. Navēk ti škodi, ako nečovečno baraeš, ar i životinja zna, kaj je ljepi način, a dobro pameti vsako dobro delo, koje joj se čini.

Deset regulah za dojenje kravah.

1. Nek mljekarica kaj brže doji, ar vu hitrini (friškoci) zavisi mast i količina mljeka.

2. Neka se krava čisto podoji, i to zato, kaj je zadnje mljeko najmastneše, i

ZABAVA.

Čislo.

U varošincu K. zivel je neki dosta bogat čoviek Prepetić, koj je to svoje življenje vrlo neuredno vodil. Puno svetovnog veselja i uživanja razkalašenostih je on već davna svetu vieru u Boga i njegovu cirkvu, anda i sve kršćanske dužnosti već od više godinah na klin obesil.

Komaj da je stupil u četerdeset i šesto lieto svoje starosti, napal ga je pogibeljan beteg, koj će mu, po izjavi njegovog liečnika sigurnu smrt donesti. Pošto Prepetić nije imal niti žene niti bližnje rodbine, nagavarala ga je njegova družina, da prime svete sakramente, ali je njihov trud bil zabadav. I domačega gospodina plebanuša, ako ga je na to došel nagovarjat, znal je ozorno i perzetno odbiti. U tom se je Prepetić sad hvalil stim, da tobož ništ nevieruje, a sad opet, kakti izvan sebe burlačil u svojoj zdvojnosti.

Jednog dana dojde u njegov stan nieka deset godišnja dievojičica te se služkinji prijavl, da bi rada sa gosponom Prepetićem govoriti i bude k betežniku puščena. —

„Dragi gospon“ — priuce mala milim glasom — „Moja mama me je poslala k-njim, za da njim za njihova dobročinstva, koja su nam izkazali, zahvalim. Pred kakovih šest tjednih su me dva zločesti dečki naganjali te su mi heteli košaricu, u kojoj sam domov nosila jabuke, vzeti. Baš pred njihovom ovde hiškom su me rečeni dečki dostigli, kad su se oni na vuličnih vratih pokazali te nje pretirali. Ljubezno su me zatim za ruku prijeli, i neznam kak je došlo, da sam njim o bolesti moje matere i o našoj obćoj uevolji pripoviedala. Ja sam na to morala u njihov stan stupiti, gde mi je njihova služkinja punu moju košaricu raznimi jestvinami napunila, a oni sami su k tomu još prideli flašu vina te su me onda doma sprovodili. Od ovog vriemena molimo ja i moja mama za njih svaki dan čislo.“

Duboko genjen odgovori Prepetić „Dobro se siećam još na to, kaj tu sad pripoviedaš te mi se i čini, da nikomu nikaj dobra, izim onda tvojoj materi i tebi za mog življenja učinil nisam. A kak se zoveš ti drago diete i tko je tvoja mama?“

„Ja se zovem Klarica Bregić a moja mati Margeta Bregič te je jednog težaka vdovica.“ — Mala sad jedno malo zatihne a zatim strasljivo nastavi: „Jednu molbu prosim, da evo zahvalno mu dietetu nebi od-

bili. Moja teško betežna mati i ja smo više krat na dan čislo molile. Moja mati je ozdravela i opet zaslužbu našla. Neka budu tak dobri, pak nek iz moje ruke vzemu ono isto čislo, koje smo toliko krat molile i suzami kvasile. Nek je i oni svaki dan mole, te će milosrdni gospodin Bog i njim zdravlje povrnuti.“

„Daj mi sim čislo!“ — Prepetić komaj plačno zmuca.

Klarica mu preda čislo u posušene ruke te se zatim pristojnim pozdravom povrne domov.

Prepetić je na to postal mirneši te je ruke skupa, kakti na molitvu složil. Za jednu uru je pozval gospodina plebanuša k-sebi, koj je odmah dragovoljno došel, te se je pred njim skrušeno spovedal i pričestil te prijel sveto zadnje pomazanje. Sad mu je u duši na toliko odlahnulo, da tielesnu bolest skoro bez borbe smrtjum umrl, kak da je zaspa. U desnoj ruki je držal od dievojičice dobljeno čislo te je nje rukom švrsto na prsa pritisku, a na ustnicah je titral posmiehak srećne smrti.

kaj bi se vime moglo vužgati, ako po dojenju ostane još mljeko.

3. Nek se točno obdržava ona vura, kad se ima krava dojiti.

4. Doji krave vu križ, tojest da vze-meš vu isti mah jeden prednji i jeden zadnji cecek s protivne strani vimena. Na taj se način vime pravilno giblje, s čim se dobi više mljeka. Kak je poznato, najviše se mljeka napravi vu vimenu za vrème dojenja, pokedob krave nose ponajviše 3 do 4 litre mljeka vu vimenu.

5. Nije dobro dojiti krave zmašinami.

6. Tak zvano šćipanje, kad se cecek prime, najmre na vrhu cecka nijn dopušćeno.

7. Sa mladimi kravami, koje se teško doje, potrebno je blago (lepo) baratati.

8. Čistoća pri dojenju glavna je stvar, ako hoćemo, da se mljeko nepokvari i da puter dugo traje.

9. Da li se ima dojiti dva ili tri put na dan, to zavisi o gospodarskih prilikah.

10. Za vrème dok se krave, dojiyu, mora ladati mir vu stajah, ar ako su preplašena, davaju menje mljeka.

Kak moreju dugo živeti konji prez jela i pi la.

Pri obsedanju vsake fele festungah pokazalo se, da konj more 25 dana živeti prez hrane, ako ima samo vode — Za pet dnevvov pogine od žedje, ako dobiva suhe hrane, ali ne vode.

Izvadek iz gosp. knjige napisal
Glad Ferencz.

KAJ JE NOVOGA ?

Adresa magjarskih biskupa.

Kardinal i primas Vaszary predal je vu čtrtek dneva 11. oktobra, Njegovomu Apoštolskomu Velićanstvu, vu formi adrese,

molbu vsega episkopata i katoličkoga puka Magjarskoj, nek bi Njegovo Velićanstvo uzkratilo previšnjju sankciju zakonskoj osnovi, koja bantuje veru i više stoljeća stara prava katoličke Cirkve, ter dušno spoznanje od deset milijunah katoličkih državljana. Ovu je adresu episkopat vu svojoj konferenciji jednoglasno, prez ikakve debate prijel. Njezin se sadržaj za vezda vu celosti nebude dal vu javnost Tuliko se ipak zna, da episkopat žljom zevsema odprto i jasno sjeća Njegovo Velićanstvo na krunidbenu prisegu, na duboko znamenovanje cirkvenih obreda (ceremonije) prigodom krunjenja, na kraljevske dužnosti, naročito na dužnost, da bude navěk čuval i branil pravice katoličke Cirkve. Vu adresi spomihje se i ta okolnost, da je Magjarska po svetom Štefanu izrućena osobitoj obrambi B. D. Marije i da je katolicizam navěk vernom ljubavju odan bil tronušu i previšnjjoj dinastiji. Napokon istiće adresa velike pobigelji, koje se groze Cirkvi, družtvu, domovini, moralu i samoj dinastiji od zakona, koji vu oćitom protoslavju stoji sa načelima vře; kaj ih je Bog vu poklad predal svojoj Cirkvi. Tm je magjarski episkopat vu ime katolicizma vćinil zadnji korak.

Stanje honvédstva.

Po izkazu ministra domobranstva iznosi broj magjarsko-horvatskog domobranstva vu miru 2565 oficirov, 17.408 momakah i 3101 konja. Taborsko stanje izkazuje 4537 oficirah, 168.999 momakah i 16.160 konjah. Uknjiženo stanje 4396 oficirov, 565.279 momakah (soldatov) i 12.475 konjah. Otdud se vidi, da na prelazu od m'rnog stanja vu taborsko stanje us'ed uknjiženog stanja još navěk menjka 141 oficir i 3685 konjah. Zaradi toga budu jednogodišnji dobrovoljci vu domobranstvu z mesta imenovani oficiri, a ne samo oficirskimi zamjeniki. Prekobrojni višek momćadi iznosi 97.280 momakah.

Koliko se penez zapuši.

Austrijski ministar financijah priložil je svomu proraćunu više izkazovo prirastu stanovitih dohodkov, pak je osobito zanimivo

znati, koliko se penez hiti vu dim i srak na duhan. Još ljeta 1888. iznosila je ova svota samo 77.647.975 for., ter je svakoga ljeta rasla za blizu dva milijuna, ter je već ovoga ljeta za prvih šest meseci iznosila za 1.133.585 forinti više, nego li vu istom razdoblju prošloga ljeta. Za ljetu 1895. izkazana je ova svota vu proraćunu sa 88.687.000 forintov.

Vrednost čistoga aktivnoga imetka vu Magjarskoj.

Magjarski orsački računarski dvor izkazuje vseukupnu vrednost čistoga aktivnoga imetka sa 334.396 milijunah forintih. Ova svota proizlazi iz izjednaćenja aktive sa 2.630.224 milijuna i pasive od 2.295.928 milijuna. Pretežni del aktivnoga imetka — 1.435.957 milijunah — sačinjavaju nepokretnine; vrednostni papiri iznose 36.829 milijunah. Vrednost čistoga aktivnoga državnoga imetka narasel je vu ljetu 1893 za 74.243 milijunah.

Sněg.

Iz Ljubljane javljaju, da je ondi 15. oktobra večer padal sněg, koji je za kratko vrème oblékel ćelu okolicu belom koprenom. Isto tak opal je sněg vu okolici Celovca i na vsih alpinskih vrhuncih.

16 dece.

Vojvodkinja od Parme, najmlajša sestra najvojvodkinje Marije Terezije, tovarućice nadvojvode Karla Ljudevita, rodila je 17. oktobra vu dvoru Švarcau sina. To je 16-to dete vojvode Roberta od Parme.

Spomenik grofa Andrásyja.

Sada su definitivno skopljeni kontrakti glede podignuća spomenika (monumenta) grofa Andrásyju vu Budimpešti. Vsi stroški s honorari za natečaj i delo iznose 200.000 for. Kipar Zala, koji bude izdelal spomenik vu terminu od tri ljeta, raguajući od aprila 1894., dobil bude za svoje delo 75.000 forinti, odnosno još 5000 forinti, bude li se kod ostaloga dela moglo toliko pišparati.

Pobieda (obladanje) ljubavi.

Već se je pol noći približalo, kad je gospodin plebanuš T. u svojoj sobici još pisanjem zabavljen bil. Jeden gotov list i na pol izpunjena poštanska naputnica (Utalvány) ležali su pred njim na stolu. Sad vzeze velićanski stavec iz stolne kište jednu rolu srebernjakov te je počme brojiti. Na jedan krat iz nenada posegne stranjaska ruka iza pleć gospodinovih za penezi te riećmi: „Da se niti negenu niti nepisnu, jer njih odmah ovom furkošnicom zatućem“. — stupi razbojnik pred njega.

„Mene nehudeš obkral, nego jednu siromašnu vdovicu“ reće gospodin plebanuš razbojniku. Ov zpazivši list na stolu posegne za njim misleći valjda, da je pun bankah, te ga naglo odpre i ćteti počme. Za vrème ćitanja bilo mu je na licu videti, da je zmir nemirneši ćim dalje ćteje. Na jedan krat dojde njegov nemir na najvišji vrhunec i samo ga suze obleju.

„Oh ja nevoljni zloćinac“ — zavikne sada — „Oni su dakle moju mater, kad je sim došla na prošćenje i tu zbetašala u svoju hižu vzeli i dvorili, nju batrivali a poslie i obilno podpomagali. Oni su joj i baš sad naknili ovu podporu poslati i njezin zahićeni

sin njih je hotel porobiti, ako bi se branili, dapaće i ubiti. Neka bude! Ali ovi za dobroćinstvo odrodjeni novci nebudu za me krvavi. Iz temnice odpušćen, bludil sem u tom m'rzjom zimskom vremenju dva dana okolo bez da sam si dielo ili kruha mogel najti, te me je na ov način nevolja natierala na to, da sam opet skoro zloćin poćinil.“

Dok to izreće, hotel je nazad oditi vun na zimu, odkud je i sim tak po tihom došel, da ga nitko opazil nije, dok nije svoj zloćin već vu sobici gospodina plebanuša izvezti hotel.

„Kam hoćete sad oditi, vi nesrećni ćloi vek?“ Veli mu sad gospodin plebanuš, kad je za njim gledajuć opazil, da se k-vratim približava. — „Vi iz moje kuće nesmete oditi bez da se nenahrinite nenapojite, i kroz noć u toploj sobi neodpoćinute.“

Sad se zloćinac pred duhovnim pastirom no kolena spusti i plaćući reće: „Ovoliko ljubavi za zloćinca, koj njim je zlo učiniti hotel — Oh! — Prećastni gospodin, kad me već hoću nahraniti tielesnom hranom, nek mi odpusti i duševno okrepljenje — hoću se spovedati, za da mi gospodin Bog dopusti, da se popravim!“

Drugi dan je gospodin plebanuš k-onomu već gotovomu listu dopisal: „Danas u jutro

se je vaš sin skrušeno u mojoj crkvi izpoviedal i prećestil. Ja sam ga u službu kakti slugu vzal. Molimo se svemogućemu Bogu, da mu u dobrom uztrajati dopustite, da već nikada iz pravog puta nezaluta“

Evo, kak bi se mnogi zahićeni ćoviek mogel popraviti, kad bi, kak u ovom slućaju; na pravu kršćansku ljubav nadošel.

Plemenita otvorenost (odprtost)

Nieki izvrstan prodektor, pun talenta, božjeg straha i osobiti govornik, koj je i kod stanovitog kneza u velikoj milošći stal, koril jedne nedelje u svojoj prodiki razne strasti ćvrstimi riećmi. Kad je o poidan bil pri kneževom stolu, reće pod obedom knez: „Vaša velećastnost nam je danas u svojoj prodiki svim pod nos dala“.

„Vaša prećastnost“ — odgovori svećenik — „Vrlo mi je žal, ako sam vam samo pod nos dal, moje nakanenje je bilo, do vam moje prolećtvo tija u srdce dopre“.

Ovo je plemenita otvorenost, koja u pogledu istine nikakovu ćast osobe nepozna, nego odprto reće, bil on knez ili siromaski delavec, samo da istini hasni

Em. Kollay

Dobra Djeca.

Na sarkofagu grofa Andráasyja, koji leži pokopan u posebnu mausoleju u parku svojeg dvora Tóke-Terebeša, otkrili se bude ovih danah kip žalujućega genija, za koji je kakti model sedela grofova kći Ilona, tovaru sica fumarskog guvernera, grofa Bathyanija. Kip je liven u broncu.

Kraljicin put na izhod.

Egipatske novine javljaju, da bude austrijska carica Elisabeta doskora posla na put. Putujući u najstrožem incognito, pohađala bu carica Egiptuma i odvud krenuti u Indiju. Jahta „Miramar“ izkrcati će caricu u Aleksandriji, a za tim ju pričekati vu Suez za daljnje putovanje.

Tudji penez prama našoj krunskoj vrédnosti.

1. njemačka (pr ajzka) marka = 1 kruna 17 filerov.
- 1 franceski frank = 95 filerov. A tak isto vrédi i belgijski frank, španjolska pesata, talijanska lira, švajcarski frank, rumunjski leu, bugarski lev, srbski dinar i grčka drabma, ar i ovi penezi imaju vrédnost francezkoga franka.
- 1 enflezki šilbig = 1 krunu i 10 filerov; a funt šterlinga = 24 krune.
- 1 nizozemski forint = 1 kruna i 98 filera.
- 1 portugalski milleres = 5 kruna i 85 filera.
- 1 ruski rubalj = 3 krune i 80 filerov.
- 1 danska kruna = 1 kruna i 32 filera.
- 1 turski piaster = 22 filera.
- 1 dolar severo-amerikanskih sjedinjenih država = 4 krune i 92 filera.

Razbojnička sala.

Kak god Talijani imaju svojega „glasovitoga“ Bialdinia, Nemci Lipssa, Tulliana, Simperhanze i Hiesela, Horvati Udmanića, tak i Francezi Cartoucha, koji se spominje i vu romanu „Gde ju milijunar.“ On je bil strah i trepet vu Parizu. Od njega pripovedaju izmed ostaloga ovo: Vojvodkinja Rochefoucauld izrazila se za kraljevim stolom. „Cartouch bi bil izvisten čovek, koj bi za služil, da bude general i da zapovéda vojnom zboru.“ Kad je došla na večer dimo, našla je ovo pismo: „Gospodjo, čul sam, da ste se o meni izrazili pohvalno vu kraljevoj nazočnosti. Kak mi je zahvalnost najsveteša dužnost, prilašem vam jednu kartu za segurnost: čim ju pokazete, neće vam od mojih podanikah (razbojnikah) ni jeden nikaj nahuditi. Vu vašoj pivnici našli budete 250 flašah šampanjera, kakvoga nebudete našli vu čeloj kraljevini, kaj se tiče vrstnoće. Sa odlučnim stovanjem Cartouch.“ I sbilja našla je vojvodkinja vu pivnici ono vino.

Koliko koštaju Italiju njezini anarhisti.

Broj anarhista, kaj ih je talijanska vlada poslala vu prisilno boravišće, dovezda je narasel do 3000, a do novoga ljeta bude do 5000. Ako se računa samo 60 centezima stroška za pojedinoga (oko 30 kr.), to bude koštalo vladu ti anarhisti vsaki dan 3000 lira, ili više od jednoga milijune na godinu.

Ciklon

Javljuju iz Japana, da su dva kotari Ivate i Okika zevsema opustošeni strašnim vihrom. Poginulo je do 300 ljudih, a porušeno do 1700 hižah.

Mine leto bez žetve, mine jesen bez radosti, prede luta zima, nastane lepo protuletje. Sunce je pregrevalo, da je milota. Eto vréme setve! Ali odkud semenja? Kaj je svet predi zrnja imel, si je na kruh semlel, ili pak prveših letih posejal. Kaj vezda poseja vu zemlica? Svet je došel na kraj zadnje propasti.

Pristupiju bratja k otca te ga zapitaju; Kaj otec! Ve da včimino? Vrémne je za setve! Bog je i deždja poslal, zemlica se urahlila. Ali odkud zememo seme?“ „Sirgajte stare ritke z krova, izmlatite, pak je onda posejajte pleve!“ Odgovori otec.

Sini strgali su ritke z krova, odnesli je na škedenj, i mlatili su tak; da jih je znoj pobijal po čel. Čim su vudirali poritku, odmah se je vu prah pretvorilo. Kad su zatem posejali pleve, eto ti blagoslova božjega.

Nepredje ni jen tijejan, pak se polje lep obuji i ozeleni. Za dva tjejno bilo je vsake fele žitka: pšenica, žito, ječmena, pak i prose. Druga polja su bila zapušćena i s travom obraščena. Ljudi se začudiju trem bratom, odkud su zmogli žitka, za seme, i raznesel se je glas po celom carstvu. Tijam do cara dojde glas, kak su u tom mestu, tri rodjeni brati. I na njivoj zemli se žito zeleni. Car zapovedal je, da te tri brate pred njega dopelaju.

Da su začuli brati v križ ruke su deli, govoreč: „Zlo bude podnas!“ Odišli su pred otca, veliivši mu „Očča! Poveč nam, kaj ređemo pred carom kad nas pita za žitek!“

Idite; k caru sini moji, kaj gud bude. Ali samo samo rečite pravu istinu! Spravili su se brati na put pred cara. Kad dojdu pred cara, car jim srdito zavikne: „Kak ste vi grešniki mogli skrivati žito, kad je tuliko ljudstva vumiralo od glada? Povečte istinu! Ako mi vi nebudete povedali po istini, dal vas budem izmučiti na smrt.“

Brati su povedali od početka, pak do kraja. Izručil nas vezda care kakovomu god krvniku, samo nam pomiluj otca, prosili su brati. Caru se razvedrila pamet, iz oči mu tečeju suze. Zatim malo zapove, naj taki dopelaju otca pred njega. Kad je staret došel, posadi pred ga prestol, te gaposlušal njegove navuke do smrti svoje sine pak togato nadelil. Kad je na polju žito dozredilo, dal ga je car po svoj državi kak seme razposlati od njega se rasplodilo seme po svom carstvu.

D. T.

Dobre žepne i sténe vure za fal cene moći dobiti pri Pollak Bernatu vuraru vu Čakovcu (Pijac, Sparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravek za fal-cénu.

Nekaj za kratek čas.

Mjera. Cigan: „Gospa, aj molim te, da mi daš kupicu vina.“

Gospa: „Glej ti njega, od kad piju cigani vino?“

Cigan: „Borme, gospa, piju vino i žganicu.“

Gospa: „Nu dobro, dam ti, ali samo pol kupice!“

Cigan: „E pa hvala ti, i to je dosta, samo te molim, napuni mi gornju polovicu!“

Stara kaža.

Kaža stara,
Vuči, kaže,
Lagat brate
Ne pomaže.

A ja velim,
Nije tako,
Svét je vezda
Naopako.

Kaj se prvlje
Nije smelo,
Vse so vezda
Proizvelo.

Kaj se starim
Sveto bilo,
To se denes
Pogazilo.

Kaj se negda
Gréhom avalo,
Za tim denes
Vse podalo.

Čeg se starci
Klanjat znali,
To su vezda
Děci dali.

Zato, brate,
Samo laži,
Gde god zgrabiš.
A ti maži.

I još malo,
I još tako,
Sunce dojde
Naopako.

Vse po lehko,
I po redu,
Petek bude
Veó vu srédu.

Maži, laži,
Vse do kraja,
Neće dugo
Biti raja.

Priredil:

Glád Ferencz.

Gabona árak. — Cena žitka.

I m.-mázsa. — I m.-cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	5.70	—
Zab	Zob	5.60	—
Rozs	Hrž	4.55	— 4.70
Kukoricza 6	Kuruza stari	5.80	— 6.20
„ uj	„ novi	5.25	— 6.25
Árpa	Ječmen	5.30	— 5.50
Fehér bab uj	Grah beli	8.	—
Sárga „ „	„ žuti	6.75	—
Vegyés „ „	„ zméšan	5.75	—
Lenmag	Len	10.	—
Bükköny	Grahorka	6.	—

Nyilttér.

Egészelyem, mintá-ott Foulardokat (mintegy 450 különböző fajban) méterenként 75 krtól 3 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és színes selyemszövetek 45 krtól 11 frt 65 krig szállít — sima, koczkás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240féle dispositió és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít postabér és vám meneszen a privátmegrendelők lakására Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájc zba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

ODGOVORNI UREDNIK
MARGITAI JOZSEF
Glavni surednik
GLAD FERENCZ

6539 tk. 1894.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zakál Henrik végrehajthatónak, — Szeppelfeld Máté csáktornyai lakos végrehajtást szenvedett elleni 16 frt 20 kr. tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék — (a csáktornyai kir. járásbírószág) területén lévő csáktornyai 544. tk. 198/a. hrsz. az. a. ingatlanból Szeppelfeld Mátét csáktornyai lakost illető fele része 1748 ftt becsárban, ugyanott 198/6. hrszám alatti bejárat és udvar térnek feje része, — mely adómentes, illetve a 138. sz. tk. kvbeni birtokkal közös az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az

1894 évi november hó 22 tk napján délelőtt 10 órakor.

a csáktornyai kir. járásbírószág tekkönyvnyvtárában Zakál Henrik vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át készpénzben vagy az 1881 LX. t. cz: 42. §-ában jelzett árfolyamma, számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügymin. steri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t cz 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírószág, mint tkvi hatóság. Csáktornyan, 1894. aug. 14. 561 1—1.

2838. tk. 94.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbróság mint telekkönyvi hatóság által közhírré tetetik, hogy a „mura-közi takarékpénztár részvénytársaságnak — Koroncz Jánosné és társa elleni végrehajtási ügyében 305 ftt töké ennek 1893. évi december 11-től járó 8% kamatai 7 ftt 65 krtban megállapított jelen árverés kérelmi költség behajtása czéljából a n-kanizsai kir. törvszék (perlaki kir. járásbírószág) területén lévő astefauczi 59. sz. tjkvben A † 173. hrsz. a. felvett ingatlanak Varga Teréz szoboticzai és Koroncz Teréz férj. Torkos Ferenczné felső-hrástyáni lakosokat illető 3/4 részére 644 ftt 25 kr. Kikiáltási árban, a stefanczi 70. sz. tjkvben A † 174/b hrsz. a. fel-

vett ingatlanak ugyanazokat illeti 3/4 részére 237 ftt kikiáltási árban és a stefanczi 156 sz. tjkvben A † 75a/5. hrsz. a. felvett ingatlanak ugyanazokat illető 3/4 rész 255 ftt kikiáltási árban Stefancz község házánál

1894. évi november hó 23-án d. e. 10 órakor.

Zakál Henrik felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen fogantositandó.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár Árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 45 nap alatt a másodikat ugyanattól 75 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 105 nap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni. — Ezen hirdetmény kibocsájtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a perlaki kir. jbróság telekkönyvi osztályánál és Stefancz község előjáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. jbróság mint tkvi hatóság.

Perlakon, 1894. évi szeptember hó 3 án.

562 1—1

Árverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbírószág, mint tkvi hatóság által közhírré tetetik, hogy Mura Vid község, végrehajthatónak Jurkeszi Péter végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyben 21 ftt 18 kr. hátralékos töké, ennek

1889. évi december 2 tolt láró 6%, kamatai 8 ftt 65 krtban ezennel megállapított árverés kérelmi költség behajtása czéljából a nagy-kanizsai kir. törvényszék (perlaki kir. járásbírószág) területéhez tartozó a mura-vidi 206. sz. tjkvben A I. 1135. 1149, 2050, 2940, 4116, hrsz. a. felvett ingatlanak Jurkeszi Pétert illető 1/2 része 331 ftt becsértékben a mura-vidi 1850: sz. tjkvben A † 250 hrsz. a. Sarkesi Péter tulajdonánál felvett egész ingatlan 411 ftt becsértékben az ugyanazon tjkvben A † 615 hrsz. a. ugyan annak tulajdonánál felvett egész ingatlan 38 ftt becsértékben az ugyanezen tjkvben A. † 62. hrsz. a. ugyanannak tulajdonánál felvett ingatlan 81 ftt becsértékben Mura-Vid község házánál

1894. évi novemb. hó 6. napjának délelőtt 10 órakor.

Grész Alajos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban kiküldött kezéhez letenni vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanevezett 30 nap alatt a harmadikat ugyanattól 45 nap alatt, minden egyes részlet után az árve és napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni. Ezen hirdetmény kibocsájtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a perlaki kir. járásbírószág tkvi osztályánál és Mura-Vid község előjáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kir. járásbírószág, mint telekkönyvi hatóság Perlakon. 563 1—1

Ajándéktárgyak nagy választékban.

POLLÁK BERNÁT

órák és ékszerész Csák tornyán,
Főter, az új takarékpénztárt épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

SVÁJCZI ZSEBÓRA-,
arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru
raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban
olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jóállás mellett a leg-
olcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Olcso árak mellett

Legjobb szerkezetű svájci zseborák.

F a l i i n g a o r á k .

Pantlika gilisza

fejestől

6 percz alatt teljes
biztonsággal a gyom-
orból feltétlenül
kihajtatik a páfrány
tokocskák által. Ere-
deti minőségben e-
gyedül csakis

SCHNEIDER JÓZSEF
gyógyszerésznél kap-
ható Resiczán (Dél-
magyarország). E
kitűnő gyógyszer

Védjegy.

biztos hatásáért jót állunk. Életkor
megadása szükséges; utánzástól tör-
vényesen védve van

Egy eredeti doboz ára 3 frt 50 kr.

Postautóvét mellett az egész világon
592 5-5 szétküldetik.

Magyar,
német, francia és angol
képekkel ékített

MUNKÁK.

Kő-, acél s réznyomatu
díszművek.

Magyar, német, francia
és angol

REMEKIRÓK MŰVEI.

*

Az irodalom bármely ágában s bármely nyelven megjelent
költött és kötetlen könyveknek legdúsabban fölszerelt
raktára.

Bármely szerző által írott, bárhol megjelent és hirdetett
könyveknek leggyorsabb és árfölemelés nélküli megszer-
zéséről gondoskodunk.

Az irodalmi termékeket illetőleg a legszivesebb készséggel
nyújtatik fölvilágítás.

Utazási kézikönyvek,
atlaszok,
földabroszok, tervrajzok,
föld és éggömbök.

Ima- és ájtatossági
könyvek
egyszerűen és legékebben
kötve a leggazdagabb válasz-
lékban.

Mintakönyvek s rajzok
NŐI MUNKÁKHOZ.

*

A „MURAKÖZ” társadalmi hetilap kiadóhivatala.

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

KÖNYV-, MŰ-, ZENEMŰKERESKEDÉSE

KÖNYVKIADÓHIVATALA, PAPIR-, IRÓ- és RAJZESZKÖZÖK RAKTÁRA, KÖNYVNYOMDÁJA és KÖNYVKÖTÉSZETE
Csáktornyán.

Alapítottott 1850. évben.

Szótárak.

IFJUSÁGI IRATOK, KÉPESKÖNYVEK
minden kor és nem számára,
minden nyelven, a legdúsabb vá-
lasztékban.

ISKOLAI ÉS OKTATÁSI
könyvek

minden nyelven.

Népies naptárak,

ALMANACHOK.

zsebkönyvek.

*

Az összes irodalom termékei a könyvkereskedés rak-
tárában megtekintés végett készen állanak s kivá-
natra, gondosabb megvizsgálás végett legnagyobb kész-
séggel küldetnek mind helybe, mind vidékre.

Vidékről érkező megbízások kellő készséggel és gyor-
sasággal teljesítetnek.

Irodalmi közlönyök és jelentések ingyen szolgáltatnak
ki a könyvkereskedés által.

SZAKÁCSKÖNYVEK.

Előfizetés elfogadjatik:
minden bel és külföldi
folyóiratok, napi
és

DIVATLAPOKRA
a szállítás mind helyben
mind vidékre a leggyor-
sabbán eszközöltetik.

*

Megyek tanintézetekben használandó tankönyvek folyton raktáron vannak.